

**ZASADY, ORGANIZACJA
I FUNKCJONOWANIE
POWSZECHNEGO OSTRZEGANIA
I ALARMOWANIA LUDNOŚCI O
ZAGROŻENIACH**

Definicje wybranych pojęć

- Alarm** – sygnał z dowolnego źródła o wykryciu skażenia, wystąpienia sytuacji kryzysowej na skutek katastrofy naturalnej lub technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny.
- Alarmowanie** – działania w celu natychmiastowego przekazania sygnału do władz, służb i do ludności na danym terenie informującego o zagrożeniu skażeniem, skażeniu, wystąpieniu sytuacji kryzysowej na skutek katastrofy naturalnej lub technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny.
- Powiadamywanie** – przekazanie przy użyciu dostępnych środków, informacji w celu zaalarmowania właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz poinformowania o sposobie postępowania w danym przypadku.

RODZAJE ALARMÓW, SYGNAŁY ALARMOWE

LP.	RODZAJ ALARMU	SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU		
		AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY 	ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU 	WIZUALNY SYSTEM ALARMOWY
1.	Ogłoszenie alarmu	Sygnal akustyczny – modulowany dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm <small>(podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.)</small> dla.....	Znak żółty w kształcie trójkąta lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej
2.	Odwołanie alarmu	Sygnal akustyczny – ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm <small>(podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.)</small> dla.....	

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE

LP.	RODZAJ KOMUNIKATU	SPOSÓB OGŁOSZENIA KOMUNIKATU		SPOSÓB ODWOŁANIA KOMUNIKATU	
		AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY 	ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU 	AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY 	ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU
1.	Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie ..... około godz.....min..... może nastąpić skażenie ..... (podać rodzaj skażenia) w kierunku..... (podać kierunek)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ..... (podać rodzaj skażenia) dla.....
2.	Uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami		Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ..... (podać rodzaj skażenia) dla.....
3.	Uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców ..... (podać rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wskazówki dla mieszkańców)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ..... (podać rodzaj skażenia) dla.....

Ogólne zasady organizacji i funkcjonowania systemów alarmowania

- Na terenie Polski funkcjonuje jednolity krajowy system wykrywania skażeń i alarmowania zorganizowany w celu zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych, awarii technicznych, działań terrorystycznych, które mogą spowodować wystąpienie skażeń chemicznych, biologicznych lub promieniotwórczych oraz w celu prowadzenia treningów i ćwiczeń w tym zakresie.
- Nad systemem krajowym sprawuje nadzór Minister Obrony Narodowej, któremu podlega centrum dyspozytorskie w postaci Centralnego Ośrodka Analizy Skażeń Sił Zbrojnych.
- Nad funkcjonowaniem systemów alarmowania w terenie sprawują nadzór wojewodowie, starostowie, prezydenci miast, burmistrzowie i wójtowie, którzy są zarazem Szefami Obrony Cywilnej na podległym im terenie.

Ogólne zasady organizacji i funkcjonowania systemów alarmowania c.d.

- Sygnały alarmowe oraz komunikaty ostrzegawcze i informacyjne przekazywane są ludności za pomocą syren alarmowych mechanicznych i elektronicznych, których pracą sterują centrale alarmowe rozmieszczone we wszystkich większych miastach. Centrale obsługują syreny rozmieszczone w punktach, z których uzyskuje się maksymalny zasięg słyszalności na obszarach najgęściej zaludnionych.
- Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze mogą być wykorzystane wyłącznie w sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Decyzje o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego oraz o ich odwołaniu podejmuje właściwy terytorialnie organ administracji publicznej.
- Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze do prowadzenia treningów lub ćwiczeń mogą być wykorzystane po ogłoszeniu takiego zamiaru przez środki masowego przekazu z 24-ro godzinny wyprzedzeniem.

Po usłyszeniu sygnału:

1. Osoby znajdujące się w domu powinny:

- ubrać się
- wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe oraz wygasić ogień w piecu
- zamknąć okna i zabezpieczyć mieszkanie
- zabrać dokumenty osobiste, zapas żywności, indywidualne środki ochrony przed skażeniami, środki opatrunkowe oraz w miarę potrzeb i możliwości latarkę elektryczną, koc, odbiornik radiowy (na baterię) itp.
- zawiadomić o alarmie sąsiadów (mogli nie usłyszeć sygnału alarmowego)
- pośpiesznie udać się do najbliższego schronu lub ukrycia

2. Osoby znajdujące się w zakładzie pracy, szkole lub miejscu publicznym powinny:

- przerwać pracę (wyłączyć maszyny i urządzenia), naukę, udział w imprezie, podróż
- udać się do najbliższego schronu lub ukrycia
- pomagać słabszym, chorym i ułomnym
- podporządkować się ściśle poleceniom służb porządkowych obrony cywilnej

3. Prowadzący pojazdy mechaniczne lub konne powinni je zatrzymać.

- pojazdy należy ustawić tak, aby nie blokowały ciągów komunikacyjnych wejść do ukrycia.
- z pojazdów konnych należy wyprząc konie i uwiązać je za trwałymi osłonami.

PAMIĘTAJ!

JEŻELI NIE BĘDZIESZ MIAŁ
MOŻLIWOŚCI UKRYCIA SIĘ W
BUDOWLI OCHRONNEJ, UKRYJ SIĘ
W ZAGŁĘBIENIU TERENU LUB ZA
INNA TRWAŁĄ OSŁONĄ.

W strefie zagrożonej skażeniami:

- nałożyć maskę p.gaz. lub zastępcze środki ochrony przed skażeniami
- starać się wyjść ze strefy skażonej prostopadle pod kątem 90° do kierunku wiatru
- omijać kałuże wody po powstałym opadzie promieniotwórczym
- nie brać do ręki przedmiotów w strefie skażeń
- zgłosić się do najbliższego punktu zabiegów sanitarnych
- nie spożywać produktów żywnościowych

Po usłyszeniu uprzedzenia o zagrożeniu skażeniami lub zakażeniami należy:

- ✓ sprawdzić posiadane indywidualne środki ochrony
- ✓ sprawdzić zabezpieczenie posiadanych zapasów żywności, wody, paszy
- ✓ sprawdzić szczelność przygotowanych pomieszczeń dla ludzi i zwierząt
- ✓ jeśli nie ma innych zaleceń – udać się do pomieszczeń ochronnych (ukryć)
- ✓ przestrzegać ogłaszanych zarządzeń oraz wykonywać polecenia organów obrony cywilnej

Podstawa prawna tworzenia i organizacji systemów alarmowania

Podstawą prawną działań w zakresie ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach jest Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (D. U. z 2013 r. poz. 96). Zarządzenie to zostało wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2020 z późn. zm.).